

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דת האסלאם - אמונה ופולחן (חלק א' ') - 16096

תאריך עדכון אחרון 28-10-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: שפה וספרות ערבית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' יוחנן פרידמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yohanan.friedmann@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הרקע הטרומ אסלאמי; הקוראן, פרשנותו והמסורת הנבואית; מצוות היסוד והתפתחותן; ההתפלגות הכיתתית באסלאם; עיקרי התאולוגיה המוסלמית; עיקרי האמונות של הצופים; עיקרי ההלכה המוסלמית.

*אינו פתוח לתלמידים שלמדו קורס מס' 38108 "דת האסלאם - אמונה ופולחן".

**חובה לתלמידי האסלאם והמזה"ת במסלול חוג ראשי וחוג משני

מטרות הקורס:

הכרות עם עיקרי האמונה וזרמים רעיוניים באסלאם.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

יהיו מסוגלים להכיר את עיקרי האמונה של האסלאם ולהבין את הזרמים העיקריים במחשבה הדתית המוסלמית.

דרישות נוכחות (%) :

100%

*ראו גם "מכתב לתלמידי הקורס".

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מספר קווי יסוד של התרבות האסלאמית.
2. הרקע הטרומ-אסלאמי. החברה בערב ערב האסלאם: ערכיה החברתיים ואמונותיה הדתיות.
3. הופעת האסלאם: משמעות המונח ושנוי האידיאל הדתי והחברתי.
4. הקראן: מבנה הספר. המסורות בדבר עריכתו והמחלוקת המדעי סביבה. "הפלאת הקראן" [אעג'אז אל-קראן] - סקירת התכנים של הספר.
5. רעיון הנבואה באלסאם.
6. מצוות היסוד [ארכאן אל-אסלאם].
7. ג'האד ויחס האסלאם לדתות אחרות.
8. הרעיון המשיחי באסלאם.
9. המסורת הנבואית [חדית'] ומשמעותה להתפתחות האסלאם.
10. פרשנות הקראן.
11. תנועת הח'וארג'.
12. השיעה.
13. המעתזלה.

14. מינים באסלאם של ימי הביניים.
15. הסגפנות המוסלמית והצופיות.
16. ההלכה המוסלמית.

חומר חובה לקריאה:

1. י'י' גולדציהר, הרצאות על האסלאם, ירושלים, תשי"א. פרקים א', ג'.
- ספר זה גם זמין בגרסה אנגלית ובגרסה ערבית:
I. Goldziher, *Introduction to Islamic Theology and Law*, Princeton, 1981.
2. I. Goldziher, "What is meant by al-Jahiliyya?," in *Muslim Studies*, London, 1967, vol.2, pp.201-208.
3. יוסף ויצטום, הקוראן ומחקרו. מאיר בר-אשר ומאיר חטינה, עורכים, האסלאם: היסטוריה, דת, תרבות. ירושלים: האוניברסיטה העברית 2017, עמ' 135-167.
4. אלה לנדאו טסרון, החדית'. מאיר בר-אשר ומאיר חטינה, עורכים, האסלאם: היסטוריה, דת, תרבות. ירושלים: האוניברסיטה העברית 2017, עמ' 191-219.
5. רועי וילוז'ני, האמאמיה. מאיר בר-אשר ומאיר חטינה, עורכים, האסלאם: היסטוריה, דת, תרבות. ירושלים: האוניברסיטה העברית 2017, עמ' 334-352.
6. ש' סבירי, מיסטיקה. מאיר בר-אשר ומאיר חטינה, עורכים, האסלאם: היסטוריה, דת, תרבות. ירושלים: האוניברסיטה העברית 2017, עמ' 473-495.
- 7.E. Landau-Tasseron, "Jihad" in *Encyclopedia of the Quran*, Leiden and Boston: Brill, 2003, vol.2, pp. 35-42.
8. סיון לרר, "הדת הבאבית והדת הבהאית." מאיר בר-אשר ומאיר חטינה, עורכים, האסלאם: היסטוריה, דת, תרבות. ירושלים: האוניברסיטה העברית 2017, עמ' 681-674.
9. י'י' גולדציהר, הרצאות על האסלאם, ירושלים, תשי"א. פרק ו'.
10. נורית צפירי, ". מאיר בר-אשר ומאיר חטינה, עורכים, האסלאם: היסטוריה, דת, תרבות. ירושלים: האוניברסיטה העברית 2017, עמ' 220-249.
- תלמידים שאינם לומדים את המבוא ההיסטורי לתולדות האסלאם חייבים לקרוא גם את יוסף דרורי, "תולדות האסלאם הקדום." מאיר בר-אשר ומאיר חטינה, עורכים, האסלאם: היסטוריה, דת, תרבות. ירושלים: האוניברסיטה העברית 2017, עמ' 57-86.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

- מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
- הרצאה 0 %
- השתתפות 0 %
- הגשת עבודה 0 %
- הגשת תרגילים 0 %
- הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: